

Sygn. akt VIII U 308/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r. w Gliwicach

sprawy M. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o zapłatę zaległych składek

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 listopada 2013 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. VIII U 308/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. S. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. Zadłużenie łącznie wynosiło 9 174,89 złotych, w tym :

- na ubezpieczenia społeczne za okres od lutego 2012 roku do kwietnia 2013 roku w wysokości 5156,89 złotych (z odsetkami);
- na ubezpieczenie zdrowotne za okres od lutego 2012 roku do października 2012 roku w kwocie 2280,04 złotych (z odsetkami);
- na Fundusz Pracy za okres od lutego 2012 roku do października 2012 roku – w wysokości 465,96 złotych (z odsetkami).

M. S. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie dopełnił obowiązku z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że nie jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek w okresach wymienionych w decyzji z dnia 19 listopada 2013 roku i zasądzenia od organu rentowego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Odwołujący podniósł, że organ rentowy wydając przedmiotową decyzję uznał, że ubezpieczony od 1 marca 2012 roku nie podlegał ustawodawstwu brytyjskiemu w zakresie ubezpieczenia społecznego. Z treści korespondencji wynika, że nie można wysnuć jednoznacznie wniosku, iż ubezpieczony nie podlegał od 1 marca 2012 roku ustawodawstwu brytyjskiemu. Organ rentowy pominął umowę o pracę na podstawie której ubezpieczony był zatrudniony, numer identyfikacyjny z systemu ubezpieczenia społecznego w Wielkiej Brytanii, biletów lotniczych i zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego wraz z potwierdzeniem zgłoszenia z dnia 11 kwietnia 2012 roku. Decyzja ZUS w Z. jest przedwczesna. Na uzasadnienie swojego stanowiska ubezpieczony przytoczył treść wyroku SN z dnia 6 marca 2013 roku sygn. II UK 333/12

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów według norm przepisanych. Podniósł, że ubezpieczony nie przedłożył stosownego zaświadczenia z Wielkiej Brytanii potwierdzającego podleganie ubezpieczeniom społecznym w tym kraju. Decyzja została wydana na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczony w żaden sposób nie obalili domniemania wynikającego z zaświadczenia z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP, z którego wynika, że od 1 września 2012 roku prowadzi działalność gospodarczą jako taksówkarz.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. jest zarejestrowany jako osoba prowadząca działalność gospodarczą i z tego tytułu od 1 stycznia 2009 roku zgłosił się do ubezpieczenia społecznego na terenie Polski. Składki opłacał nieregularnie. W lipcu 2011 roku dokonał wpłat zaległych składek w związku z czym postępowanie w sprawie ustalenia wysokości należności z tytułu składek M. S. zostało umorzone decyzją z dnia 18 lipca 2011 roku.

Składki były nadal płacone nieregularnie. W lutym 2013 r ubezpieczony złożył wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. Wniosek został załatwiony odmownie.

W dniu 23 kwietnia 2012 roku M. S. złożył wniosek o „całkowite wyrejestrowanie z ubezpieczenia w ZUS”. Na uzasadnienie wniosku wskazał, że od dnia 1 marca 2012 roku jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie mającej swoją siedzibę na terenie Wielkiej Brytanii i od daty zawarcia umowy właściwym ustawodawstwem jest dla niego ustawodawstwo brytyjskie. Do wniosku załączył umowę o pracę zawartą przez niego z firmą (...) Ltd w L.. Od 1 marca 2012 roku miał świadczyć pracę jako reklamodawca na terenie Wielkiej Brytanii.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Z. w dniu 25 kwietnia 2012 roku wezwał ubezpieczonego do uprawdopodobnienia okoliczności zwianych z pracą na terenie Wielkiej Brytanii, w tym wskazanie numeru ubezpieczenia społecznego. M. S. przesłał kopie rezerwacji lotów do M. na dzień 4 maja 2012 roku i do L. na dzień 17 marca 2012 roku, kserokopie nadania numeru ubezpieczenia społecznego z adnotacją, że numer ten „nie dowodzi uprawnienia do pracy w Wielkiej Brytanii”. W dniu 11 kwietnia 2012 roku ubezpieczony otrzymał formularz P46, to jest formularz dla pracownika nie posiadającego formularza P-45.

W czerwcu 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w Z. zwrócił się do (...) z wnioskiem o ustalenie ustawodawstwa właściwego dla M. S.. Angielska instytucja ubezpieczeniowa w listopadzie 2012 roku poinformowała ZUS w Z., że nie otrzymała żądanych odpowiedzi od ubezpieczonego, ani od firmy wskazanej przez niego jako pracodawcę. Wskazano, że M. S. nie podlega przepisom o ubezpieczeniach społecznych w Wielkiej Brytanii od 1 marca 2012 roku do nadal. W styczniu 2013 roku ZUS poinformował M. S. o tym, że od 1 marca 2012 roku podlega on ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczony nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego, podnosząc, że nie ma wpływu na zgłoszenie do ubezpieczenia przez pracodawcę. Twierdził, że dopełnił formalności związanych z podleganiem ustawodawstwu brytyjskiemu. Organ rentowy poinformował go, że w przypadku kwestionowania stanowiska (...) winien zwrócić się do pracodawcy na terenie Wielkiej Brytanii bądź do właściwej instytucji na terenie Wielkiej Brytanii celem wyjaśnienia kwestii podlegania ubezpieczeniu brytyjskiemu.

Po wydaniu zaskarżonej decyzji Urząd Skarbowy i Podatkowy w L. poinformował ubezpieczonego, że podlega on wyłącznie polskiemu prawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych i wezwał na wypadek zakwestionowania tego stanowiska do nadesłania dowodów potwierdzających fakt przebywania na terenie Wielkiej Brytanii, informacji związanych z możliwością zatrudnienia. Poinformowano również Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., że do dnia udowodnienia przez M. S. faktu zatrudnienia w Wielkiej Brytanii nie otrzyma on dokumentu A1, a ubezpieczony podlega „obowiązkowi składowemu w zakresie ubezpieczeń społecznych w Polsce”.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie akt organu rentowego oraz dokumentów złożonych przez ubezpieczonego wraz z odwołaniem od decyzji. Powyższe dowody nie budzą wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje :

Bezsporne w sprawie jest, że ubezpieczony w okresie objętym zaskarżoną decyzją prowadził działalność gospodarczą na terenie Polski. Twierdził, że mimo prowadzenia działalności nie podlegał ubezpieczeniom społecznym w P., ponieważ winien zostać objęty takimi ubezpieczeniami na terenie Wielkiej Brytanii z tytułu zawartej umowy o pracę. Uważał, że w jego przypadku ma zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego w Rady (WE) Ne (...) z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE nr 987/2009 roku z dnia 16 września 2009 roku dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Rozporządzenie z dnia 29 kwietnia 2004 w art. 1 stanowi, że do celów stosowania niniejszego rozporządzenia:

a)określenie "praca najemna" oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów stosowania ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce;

b)określenie "działalność na własny rachunek" oznacza wszelką pracę lub sytuację równoważną, traktowaną jako taką do celów ustawodawstwa w zakresie zabezpieczenia społecznego Państwa Członkowskiego, w którym taka praca lub sytuacja równoważna ma miejsce;

c)określenie "ubezpieczony", w odniesieniu do działów ubezpieczenia społecznego objętych przepisami tytułu III, rozdział 1 i 3, oznacza każdą osobę spełniającą warunki wymagane na podstawie ustawodawstwa Państwa Członkowskiego właściwego zgodnie z tytułem II, do posiadania prawa do świadczeń, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia;

M. S. twierdził, że wykonywał pracę najemną na terenie Wielkiej Brytanii. Zgodnie z orzecznictwem sądowym w przypadku umów o pracę zawartych za granicą należy stosować przepisy kraju, w którym została umowa zawarta (z zastrzeżeniem treści art. 3 rozporządzenia wskazującego na możliwość wyboru prawa w umowie o pracę). W niniejszej sprawie strony nie dokonały wyboru prawa, a więc spór dotyczący umowy o pracę winien zostać rozstrzygnięty przez instytucję kraju, w którym doszło do zawarcia umowy – to jest w Wielkiej Brytanii. W związku z tym sąd rozpoznający niniejszą sprawę nie badał umowy o pracę zawartej przez odwołującego z firmą (...) Ltd w L..

Samo zawarcie umowy o pracę nie jest jednoznaczne z objęciem ubezpieczeniem społecznym w kraju, w którym praca ma być wykonywana, lecz konieczne jest faktyczne wykonywanie pracy najemnej (art. 11 st. 3 pkt a). Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa miała wątpliwości co do świadczenia pracy przez M. S. na terenie Wielkiej Brytanii i w związku z tym odmówiła objęcia ubezpieczeniem społecznym. Wskazała, że odwołujący podlega ubezpieczeniom społecznym w Polsce. Organ rentowy dysponując taką informacją wydał zaskarżoną decyzję. Zdaniem sądu, decyzja nie jest przedwczesna. Na wniosek ubezpieczonego z dnia 1 marca 2012 roku (złożony w ZUS dniu 23 kwietnia 2013 roku) o ustalenie ustawodawstwa właściwego dokumenty zostały przesłane do właściwej instytucji brytyjskiej dnia 15 czerwca 2012 roku. Organ rentowy otrzymał odpowiedź w piśmie z dnia 9 listopada 2011 roku z informacją ,że ubezpieczony nie podlega ubezpieczeniom społecznym w Wielkiej Brytanii. W dniu 21 marca 2014 roku Urząd

Podatkowy i Celny odmówił wydania dokumentu A1 M. S. do czasu udowodnienia okoliczności związanych z pobytem na terenie Wielkiej Brytanii i wykazania możliwości wykonywania pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił wysokość zaległych składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, słusznie przyjmując, że na dzień wydania decyzji istniały podstawy do objęcia odwołującego ubezpieczeniami społecznymi w Polsce na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych. Na dzień wydania wyroku nadal nie było podstaw do objęcia ubezpieczeniem społecznym na terenie wielkiej Brytanii, co więcej kategorycznie wskazano, że ubezpieczony druk A1 nie otrzyma i winien podlegać ubezpieczeniom w Polsce.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a do składek na Fundusz Pracy i ubezpieczenie zdrowotne stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenie społeczne w zakresie poboru tych składek i odsetek (art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Sąd uznał zaskarżoną decyzję za prawidłową i odwołanie jako bezpodstawne oddalił w oparciu o przepis art. 477¹⁴ par. 1 kpc.